

Vergaderjaar 2021–2022

33 529

Gaswinning

Nr. 996

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 april 2022

Ik stel het winningsniveau in het lopende gasjaar vast op 4,5 miljard Nm³.

Op 14 maart jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over de ontwikkelingen en maatregelen die ervoor hebben gezorgd dat de gaswinning uit het Groningenveld in het lopende gasjaar veel lager zal uitvallen dan bij mijn aantreden in januari was voorzien, namelijk circa 3 miljard Nm³ lager dan de door mijn voorganger genoemde niveau van 7,6 miljard Nm³ (Kamerstuk 33 529, nr. 992). Met het niveau van 4,5 miljard Nm³ wordt, uitgaande van voldoende aanbod van hoogcalorisch gas, de leveringszekerheid in het huidige gasjaar geborgd en worden de gasopslagen Grijpskerk en Norg gevuld met laagcalorisch gas. De oorlog in Oekraïne zorgt voor onzekerheden, maar mijn uitgangspunt is nog steeds om het Groningenveld zo snel als mogelijk te sluiten. Met het winningsniveau van 4,5 miljard Nm³ blijft sluiting van het Groningenveld in oktober 2023 binnen bereik.

Met deze brief informeer ik uw Kamer over mijn definitieve besluit waarmee de benodigde inzet van het Groningenveld in het huidige gasjaar 2021–2022 wordt gewijzigd. Het besluit en de bijbehorende adviezen zijn te vinden op de website van RVO.¹

Winningsniveau gasjaar 2021–2022 en vullen gasopslagen

In september 2021 is de operationele strategie voor het Groningenveld voor het huidige gasjaar vastgesteld. Daarbij gold als uitgangspunt dat de nieuwe stikstofinstallatie in Zuidbroek per 1 april 2022 in gebruik kon worden genomen en dat zowel UGS Norg als UGS Grijpskerk gevuld konden worden met pseudo-Groningengas. Er zijn twee tegenvallers geweest die aanleiding geven om het vaststellingsbesluit van september

¹ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/gaswinning/gaswinning-groningen>.

te wijzigen. De belangrijkste is de vertraging van de ingebruikname van de installatie in Zuidbroek. Uw Kamer is op 6 januari en 14 maart 2022 geïnformeerd over de consequenties hiervan (Kamerstuk 33 529, nrs. 944 en 992). In de brief van 14 maart 2022 heb ik daarbij ook toegelicht dat de milde winter, een lagere energiewaarde van hoogcalorisch gas en de optimale inzet van bestaande stikstofinstallaties hebben bijgedragen aan het beperken van de gevolgen voor het winningsniveau uit het Groningenveld. Hiermee is invulling gegeven aan de gewijzigde motie om alternatieven te zoeken voor de extra gaswinning (Kamerstuk 33 539, nr. 982).

Ik kies voor het uitgangspunt dat UGS Grijpskerk met laagcalorisch gas gevuld kan worden. Met die keuze blijft sluiting van het Groningenveld in 2023 binnen bereik met bovendien de laagst mogelijke totale winning tot het moment van sluiting.

Ten aanzien van het vullen van UGS Norg adviseert GTS om UGS Norg dit gasjaar verder te vullen, naar maximaal 6,0 miljard Nm³.² Ik kies ervoor om UGS Norg inderdaad verder dan 4,0 miljard Nm³ te vullen, maar ik wil niet dat dit tot significant extra Groningenproductie leidt. De Europese Commissie heeft op 23 maart 2022 een conceptvoorstel bekendgemaakt voor een verplichte vulgraad van de opslagen van gemiddeld 80% voor de winter van 2022. Dat betekent voor UGS Norg een vulgraad van minstens 4,8 miljard Nm³. Ik neem het voorstel van de Europese Commissie als uitgangspunt en beschouw een minimale vulgraad van 4,8 miljard Nm³ als uitgangspunt voor het niveau waarmee UGS Norg minimaal gevuld moet worden om de leveringszekerheid in het volgende gasjaar te borgen, ook om beter voorbereid te zijn op onderbrekingen in de aanvoer van hoogcalorisch gas. De verwachting is dat dit niveau grotendeels of volledig met pseudo-Groningengas bereikt kan worden en waarschijnlijk zelfs nog verder gevuld kan worden. Dit acht ik van groot belang voor de leveringszekerheid in het gasjaar 2022–2023, zeker in het licht van de oorlog in Oekraïne.

Met mijn besluit tot wijziging van de operationele strategie wordt het winningsniveau uit het Groningenveld binnen het lopende gasjaar 2021–2022 vastgesteld op 4,5 miljard Nm³ bij een gemiddeld verloop van de temperatuur in de rest van het gasjaar. Het mooie weer van afgelopen weken leidt tot het niveau van 4,5 miljard Nm³. Dit volume is nodig om UGS Norg verder te vullen dan de 4,0 miljard Nm³ die tot dusver werd aangenomen. Er is maar een klein beetje extra Groningengas nodig om UGS Norg te vullen tot minstens 4,8 miljard Nm³, omdat de gasopslagen grotendeels met pseudo-Groningengas gevuld worden.

De oorlog in Oekraïne brengt onzekerheden met zich mee. Omdat UGS Grijpskerk nu wordt gevuld met laagcalorisch gas, is de opslag niet langer optimaal in te zetten bij een onderbreking in de aanvoer van hoogcalorisch gas. Als hierdoor een gas tekort ontstaat zullen, indien nodig, de maatregelen uit het Bescherm- en Herstelplan Gas inwerking treden. Extra gas winnen uit het Groningenveld is een ultimatum remedium. Een sluiting van het Groningenveld in 2023 binnen bereik houden vind ik gezien de negatieve gevolgen die de gaswinning heeft voor de inwoners van Groningen opwegen tegen dit risico.

In het volgende gasjaar, vanaf oktober 2022, gaat het Groningenveld naar verwachting op de waakvlam. Zoals eerder is aangegeven, is extra inzet van het Groningenveld nog steeds mogelijk bij langdurige kou of uitval van installaties.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

Veiligheid

Om te kunnen beoordelen in hoeverre bij een aangepast winningsniveau sprake is van hogere veiligheidsrisico's heb ik de NAM gevraagd een nieuwe drukberekening uit te voeren. Op basis van deze berekening heeft TNO in mijn opdracht een seismische dreigings- en risicoanalyse uitgevoerd. Daarna heeft SodM advies uitgebracht over de veiligheidsrisico's. Volgens TNO en SodM is het risico bij het destijds uitgevraagde winningsniveau van 4,6 miljard Nm³ in absolute zin vergelijkbaar met het initiële risico voor het gasjaar 2021–2022. Ook het verwachte aantal aardbevingen is vergelijkbaar. De seismische dreiging neemt licht toe boven het zuiden van het Groningenveld. Daarbij merkt SodM op dat er geen groter aantal te versterken gebouwen wordt verwacht ten gevolge van deze ophoging. SodM geeft aan dat ook bij het aangepaste winningsniveau de vereffening van drukverschillen in het veld, die zijn ontstaan door gaswinning in het verleden, de dominante factor is voor het voorkomen van aardbevingen in de toekomst.

SodM benadrukt het belang van het geven van duidelijkheid over de sluiting van het Groningenveld. Onzekerheid van inwoners in Groningen hierover werkt door in hun welbevinden en gezondheid. Het kabinet heeft de afgelopen jaren telkens aangegeven de zo snel mogelijke definitieve beëindiging van de gaswinning in Groningen na te streven. Met dit besluit blijf ik deze lijn volgen.

Concluderend

Door dit gasjaar iets meer gas te winnen, blijft de mogelijkheid om het Groningenveld zo spoedig mogelijk te sluiten voluit open. De besluitvorming over de winning in het komende gasjaar 2022–2023 volgt, zoals in mijn brief van 14 maart jl. aangegeven (Kamerstuk 33 529, nr. 992), op hoofdlijnen hetzelfde proces als in de afgelopen jaren. Dit voorjaar zal ik uw Kamer nader informeren.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief